

BRS WINTER KOLLEL

IN CONJUNCTION WITH KOLLEL EMEK HAMELECH

Deeping Our Avodas Hashem Series

Topic #2: Shovavim and
Talmud Torah

Ari Mirzoeff

The
Dr. Yitzchak Belizon ז"ל
BEIS MEDRASH
OF BOCA RATON SYNAGOGUE

שעו (10)

1

7
←
C

1

משמואל

ויחי

שם

ראוי לנחול שני העולמות, ומ"מ מצינו לו שהיו רוב ימיו בצער כמו שאמר לפרעה מעט ורעים היו ימי שני חיי, ואמר ג"כ לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתי ויבוא רוגז, זה רוגזו של יוסף. ויש לומר שהי' זה לתועלת עצומה לישראל בענין גלות מצרים ערות הארץ ומלאה כשפים וע"י, מה גם אחר שקיבץ יוסף את כל הכסף והזהב שבעולם למצרים שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה שבהם היו לבושות כל התשוקות שבעולם להודוך במצרים, שכשיצאו ישראל יקחו עמם ויתהפכו לתשוקות של קדושה לתורה ועבודה, עכ"ד. ומובן שקודם הזיכוך והיותם בבית פרעה היתה התשוקה לטנופי דהאי עלמא עצומה מאד, על כן למען לא יטמעו בהם ח"ו היו צריכים ישראל לכח גדול ותשוקה יתירה אל הקדושה בחיות והתלהבות גדולה מאד רשפי רשפי אש שישרוף את כל התשוקות הרעות כאכול קש לשון אש, לכן היתה עצת ה' אשר יעץ שהי' יעק"א רחמן שבאבות כ"כ בצרה וצוקה ונסתלקה ממנו רוה"ק וגם כל השבטים כולם עסוקים בשקם ובתעניתם, והי' כל כחם טמון בקרבם, ואח"כ כאשר יצאו לאורה ותחי רוח יעקב אביהם וכל השבטים התעוררו לתחי', כמו שהתנבאו מראש ונחי' ולא נמות, התפרצה מקרבם חיות והתלהבות גדולה מאד מאד, כמו שבטבע האש העצורה בבטן הארץ כאשר לפעמים תתפרץ לחוץ תצא ברעש גדול ותגמא ארץ ותשטוף מדינות, כדמיון זה היו אז יעק"א והשבטים וכל השבטים נפש, והיא שעמדה להם נגד כח הטומאה של מצרים, כי אחר הראשית נגרר הכל, ומאחר שראשית ירידתם לגלות היתה באופן זה הועילה להם בכל ימי הגלות שלא יטמעו בהם, ואף שיעק"א בעצמו הי' כאש להבה מבלעדי זה, מ"מ לתועלת זרעו אחריו היתה זו עצה עמוקה. וכענין מה שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה בכל ענין הגלות שהיתה עצה עמוקה של אותו צדיק הקבור בחברון, שבאשר ישראל מורגלים כ"כ בקדושה תדירית יכול להיות שתתקרב מעט האהבה, ולזה היתה עצת אותו צדיק הקבור בחברון שיבואו בגלות ותיעדר מהם כל

משכיל זה אליעזר ומהו השכלתו אמר כבר קללתו של אותו האיש בידו [שהי' מזרע כנען המקולל לעבדות שנאמר ארור כנען עבד עבדים וגו'] שמא יבא כושי אחד או ברבר אחד וישתעבד בי מוטב לי להשתעבד בבית הזה ולא בבית אחר. ונראה שדוגמא זו י"ל בשבטים שכולם ידעו מהגלות שעליהם לפרוע השט"ח של כי גר יהי זרעך וכמ"ש הרמב"ן, ונתישבו שזה שיוסף מרחקם הוא מחמת סיבת הגלות שמאחר שיוסף הוא המושל על ארמ"צ אם הי' הוא מקרבן לא הי' אפשר שתהי' נחשבת גלות כלל, ע"כ חשבו שמה' היתה זאת שאיננו מקרבן, ומכ"ש אם נאמר ששמעו מהבכ"י של יוסף שמורה שלבו שלם עמהם חשבו שמעתה אין לתלות הריחוק אלא מחמת שה' נתן זאת בלבו כדי שתצא הגלות לפועל, ע"כ נתנו עצה בלבם מאחר שגזירת הגלות והשיעבוד בידם מוטב להשתעבד בבית זה של יוסף ולא להשתעבד להמצרים, כי בזה שישתעבדו ליוסף והוא מושל בכל ארץ מצרים הרי עבד מלך מלך, ושוב לא יוכלו המצרים להשתעבד בהם, ויוסף לא קיבל מהם, כי בלא"ה כל זמן שאחד מהם קיים, מה גם כ"ז שיוסף הי' קיים, לא נתנו עליהם שיעבוד:

וממוצא הדברים הנה ימי השובבי"ם ת"ת הם זמן התיקון לחטא הידוע, ויש שמתענים ועושין סיגופים, מוטב שיאמר כל אחד לנפשו מוטב להשתעבד בביתה של תורה ולצמצם את כל מעשיו ותהלוכותיו שיהיו בדרך התורה ולא להשתעבד לתעניתים וסיגופים, כמו שהגיד כ"ק זקני האדמו"ר הגדול זצלה"ה מקאצק שההילוך בדרך התורה הוא הגדול שבסיגופים לגוף, עכ"ד, ומובן שהאיש השם שכמו להשתעבד לתורה, הן ביגיעת הלימוד והן בצמצום תהלוכת מעשיו עפ"י דרכי התורה, מועיל יותר מכל

סיגופי הגוף:

שנת תרפ"ב

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה. נראה טעם המספר של שבע עשרה שנה, דהנה יעקב מוכר שבאבות לו הי' בחברון שיבואו בגלות ותיעדר מהם כל

האקצזר סאכאלאק ז"ע

2

כִּי־אִם עַל־יַדֵּי חִירוֹתֶיהָ שֶׁל הַנֶּשְׁמָה, חִירוֹת הַרוּחַ מְכַל מַה שֶׁהוּא מִטָּה אוֹתָהּ מִמְסִילַתָּהּ הַיִּשְׁרָה וְהַאִתְּנָה הַיְצוּקָה בְּמַהוּתוֹ הַעֲצֻמִּית, — אֲבָל אֱלֹהֵי שְׁנֵי סוּגֵי הַחִירוֹת אֵינָם בָּאִים, וְאֵין הָאָדָם בְּתוֹר אִישׁוּיֹת פֶּרְטִית וְלֹא הָעַם בְּתוֹר קִיבוּץ שֶׁלֵם בְּעַל רוּחַ מִיּוֹחַד זִוְכָה לָהֶם, כִּי־אִם עַל־יַדֵּי הַבִּיעוּר מְכַל גְּבוּלוֹ אֶת כָּל דָּבָר הַמַּעֲכֵב אֶת חִירוֹתָו, שְׂזֵהוּ חֲמִצּוֹ, הַשְּׂאוֹר שֶׁבְעִיסָהּ, שֶׁהִזְיָקוּ מִצּוֹי בִּיּוֹתֵר בַּעַת אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲשֶׁר שֶׁל גְּאוּלָּה מִתְנוּצָץ עָלָיו.

לְהַתְּלַמֵּד אֲנִי צְרִיכִים אֵיךְ לִסְגֹּל לָנוּ אֶת אוֹתוֹ הַרוּחַ הַגָּדוֹל שֶׁל הַחִירוֹת, אֲשֶׁר זָרַח עָלֵינוּ אֲמֵנָם בְּתַקּוּפוֹת הַמְּאִירוֹת שֶׁלָּנוּ, וְאֲשֶׁר יֵצֵא כְּבָרֵק נּוֹצֵץ בְּהוֹפְעֶתָהּ שֶׁל הַגְּאוּלָּה הַרְּאִשׁוֹנָה, גְּאוּלַת מִצְרַיִם, אֲשֶׁר נִגְלָה עָלֵינוּ מִלֶּךְ־מַלְכֵי־הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכַבּוּדוֹ הַגָּדוֹל וְקִרְבָּנוּ לְעַבּוּדָתוֹ, שֶׁהִיא חִירוֹתָנוּ הַגְּמוּרָה, וְהֵרִים אוֹתָנוּ מִשְׁפֻּלוֹתָהּ שֶׁל הַעַבְדוּת הַנִּכְרִיָּה אֲשֶׁר שׂוֹא הִיא עַבּוּדָתָהּ.

הַהִבְדֵּל שֶׁבֵּין הָעֶבֶד לְבֶן־חֹרִין אֵינָנו רֵק הַבְּדֵל מַעֲמָדִי, מַה שֶׁבְּמִקְרָה זֶה הָיָה מְשׁוֹעֵבֵד לְאַחַר זֶה הוּא בְּלִת־מְשׁוֹעֵבֵד. אֲנִי יְכוּלִים לְמַצֵּא עֶבֶד מִשְׁכִּיל שְׂרוּחוֹ הוּא מִלֵּא חִירוֹת, וְלִהְיֶפֶךְ בֶּן־חֹרִין שְׂרוּחוֹ הוּא רוּחַ שֶׁל עֶבֶד. הַחִירוֹת הַצְּבִיוֹנִית הִיא אוֹתוֹ הַרוּחַ הַנֶּשְׁאָה, שֶׁהָאָדָם וְכֵן הָעַם בְּכֻלָּל מִתְרוֹמֵם עַל יָדָהּ לְהִיּוֹת נֶאֱמָן לְהַעֲצֻמִּיּוֹת הַפְּנִימִית שֶׁלוֹ, לְהַתְּכַוֵּנָה הַנִּפְשִׁית שֶׁל צֵלֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ, וּבְתַכּוּנָה כּוֹזֶת אֲפֶשֶׁר לוֹ לְהַרְגִישׁ אֶת חַיָּיו בְּתוֹר חַיִּים מְגַמְתִּיִּים, שֶׁהֵם שׁוֹיִם אֶת עַרְכָּם. מַה שְׂאֵין כֵּן בְּבַעַל הַרוּחַ שֶׁל הַעַבְדוּת, שֶׁלְעוֹלָם אֵין תִּכּוֹן חַיָּיו וְהַרְגִשְׁתּוֹ מְאִירִים בְּתַכּוּנָתוֹ הַנִּפְשִׁית הַעֲצֻמִּית, כִּי־אִם בְּמַה שֶׁהוּא טוֹב וַיִּפֶּה אֶצֶל הָאַחֵר הַשּׁוֹלֵט עָלָיו אִיזָה שְׁלִיטָה שְׂהִיא, בֵּין שֶׁהִיא רְשָׁמִית בֵּין שֶׁהִיא מוֹסְרִית, — בְּמַה שֶׁהָאַחֵר מוֹצֵא שֶׁהוּא יִפֶּה וְטוֹב. וְאַנְחָנוּ לְאוֹרָה הַפְּנִימִי שֶׁל הַחִירוֹת הַעֲצֻמִּית הַזֹּאת, „חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת, אֵל תִּקְרָא חֲרוֹת אֵלֶּא חִירוֹת“, נִסַּע וְנִלְךְ לְהַבְלִיט יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶת עֲצֻמְאוֹתָנוּ הַרְעֵנְנָה הַפְּנִימִית, שֶׁקִּנְיָנו עָ"י גִּילּוֹי שְׂכִינָהּ, אוֹתָהּ הַחִירוֹת שֶׁקִּנְיָנו עָ"י הַפְּלֵא הַגָּדוֹל הַיְחִיד בְּעוֹלָם, שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ בַּעַת שֶׁגָּאֵלָנוּ ה' יִתְבָּרַךְ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם לְחִירוֹת עוֹלָם.

בּוֹאוּ נָא, אַחֵיכֶם, אֵל הַסֵּדֵר כּוֹלָנוּ, יוֹדְעֵינוּ שֶׁהֵנּוּ בְּנֵי־מְלָכִים, וְעַם שֶׁהַחִירוֹת הִיא גּוֹרֵלוֹ הַנִּצְחִי, לֹא עֶבֶד יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְלִיד־בֵּית וְלֹא יְהִי לְבוֹנוֹ, מֵאִז אֲשֶׁר נִשְׂאָ בְּרַמְמָה מִיּוֹם הַגַּ חִירוֹתָנוּ, אֶת דְּגַל הַחִירוֹת וּבִיעוּר הַחֲמִץ, אֲשֶׁר יִבְאוּ כְּמִים בְּקִרְבָּנוּ וְכִשְׁמֵן בְּעֲצֻמוֹתֵינוּ עַל־יַדֵּי כּוּחֵ־הַאִתְּנָיִם שֶׁל הַמַּפְעֵל הַקְּדוֹשׁ וְהַנְּאֻמָּן, בְּקִיּוּמָנוּ אֶת דְּבַר־ד' גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל מִעוֹלָם וְעַד עוֹלָם, אֲשֶׁר צוּנָנוּ לְשׁוֹמֵר אֶת הַמִּצְוֹת, שֶׁמְרוֹ אֶת הַחִירוֹת וְאֶת בִּיעוּר הַחֲמִץ, וְהַגְּאֵלוֹ מִהֵרָה גְּאוּלָּה שְׁלָמָה.

2

סדר עולם רא"ה שא"ה הוק אלוהים יצחק הכהן קוין צ"ע

ספר זיק בקורין ז' אר"י נחמ"א מאן הוב צבי אלהימך מקי"א ז' ע
 דא"ל כ"י יסכ"ר

3

דרך מצוה אפי' פקודי' כז 53

עזאי ומוחר לך להחבטל ממלוה הזאת
 כי לא ימלא בזמן הגלות כבן עזאי (עמש"ל
 דודאי גם בן עזאי היה רולה לקיים המלוה
 דמי פטרו ממ"ע דאורייתא רק שאמר מה
 אעשה וגפשי חשקה בתורה דר"ל להיות
 דע"י תשוקתו הנכבדה בלב ונפש בתורה לא
 היה לו שום מצוא לגופיית ונשטן על ביתו
 ולא יעמוד וז"ש מ"ה אע"ה דהנני אנוס
 כמו הסרים ח"ו וכיולא שאין בידו עון דמה
 אית לי למיעבד ומש"ה דקדקו הפוסקים
 ג"כ בדבריהם וז"ל בש"ע זב"ל מי שחשקה
 נפשו בתורה כב"ן עזאי (דייקא) ונדבקה
 כל ימיו (דייקא) ר"ל שא"א לו להפריד
 תשוקתו כרגע להקוע מחשבתו לדעתו בעסק
 הלזה כדי שיחפצל הכח המוליד כנודע
 איש כזה אין בידו עון דמה אית לי
 למיעבד הנה המלוה הזאת לגבי' כדברים
 המלויים בסיבה כגון יבוס וכיולא שבאם
 יעדר ממנו הסבה פטור וסליק ליה למיניניה
 בחילוקה דרבנן העסק שבתורה במלות
 הללו וכן הרמזים שיש בכל מלוה שנוכל
 לקיימם בכ"ז והנה גם בנידון דידן ישנו
 מלוה פרי' ורבי' גם ברמז :

ז' י"א א"ר
 ז' י"א א"ר
 ז' י"א א"ר

(כו) רפרות ולרבות בתורה להוליד
 בכל פעם שכליות חדשים
 בתורה ומדי דברי זב"ה אדבר בפרט הלזה
 כאשר דעתי אי"ה לבאר בכל מלוה רמזי
 המלוה החלוי' זה אשר אפשר לקיים בכל
 עת אפילו בהעדר המלוה הגשמיית הגופנית
 כי התורה נלחיות היא בכל עת ובכ"ז
 והנה זב"ה המלוה אפשר לקיים בכל עת
 ובכ"ז מלות פרי' ורבי' בתורה להוליד בכל
 פעם שכל חדש בתורה כמ"ש המקובלים
 והדעת נותן שנלטיינו בכל זה כי השכל
 נברא בו כל המושכלות בכח כמו שנברא
 הזרע במוח בכח ובאם יתרשל האדם להוליא
 הזרע שבכח מוחו במקום הראוי וכשר עפ"י
 התורה ישאר בו הזרע מבלי תועלת כמו
 כן המושכלות התקועים במוחו אם לא ישתדל
 להוליאם בריאתם לריק וילך בלא דעת
 לשאל ח"ו ולפי"ז מחשבה הדעת והשכל
 הוא העיקר פ"ו לאדם רק שהשי"ת לנו
 להוליד

הקושיא הוא ג"כ על מי שנשא אשה ולא
 הוליד העני הזה מה יעשה וע"כ לריכין
 לתרץ כג"ל ודברי הקדוש קדושים הם לעד
 לעולם לגלות הסוד) עוד בני בני המלוה
 הוא למתים שטרמו ועשו המלוה ומה להם
 לאבות לקחת מלות בניהם רבונו דעלמא
 זה אכל וזה מברך ברהמ"ז א"ל בני דע
 לך כי מלות פ"ו כוונתה גדולה שהבעילה
 שעושה לריכה להיות לש"ש לא יכוין ללד
 חימום ורחימת הילר אלא יכוין להוליא
 זרע לעולם כדי לקיים תורה ומלות ולהעמיד
 הדמות והלורה עליונה וזהו שהרמזו חז"ל
 כל שאינו עוסק בפ"ו כאלו שופך דמים
 וממעט הדמות וכאשר ישב מחשבות לבו
 אל השמים וממשיך נפש עהורה ונקיה
 מהיך הלורה העליונה הם העשר מאמרות
 (כי כל גוף ונפש הוא שיטור קומה נגד
 כל העשר ספירות) ואם דורס ואוכל מכה
 ובעל כדרכה ושלא כדרכה למלאות תאוותו
 וילרו הרע שולחין לו נפש עמאה קרובה
 לעמוין ומואב וממזר ואז באים בחשבון באו
 חשבון ויקח קין (הוא המלאך המות הראשון)
 ויהרגם והנה העולם שבנה נחרב ולריך
 לבנות אחר (הנה זה תירץ הקושיא הראשונה
 שע"כ הפסיד מלותיו כיון שלא עשה כתיקנה
 ועי"ז הלכו להם הבנים ומעשו גרמו הנה
 כמעט כמו שכתבנו לעיל בתירוץ הראשון
 רק החילוק הוא דלפי מש"ל יוכל להיות וגם
 שאר עבירות גורמים והבן) ובני בני ה"ה
 כבנים שכל העשר מאמרות בנים ובני בנים
 (חב"ד אבות חג"ת בנים נה"י בני בנים
 ג"ל) והם קיום העולם ועל שאין שם ב'
 מחד ע"כ ב' מחד לא מעלי (כ"ל דר"ל
 להיות הנלח ענף החסד והוד ענף הגבורה
 ע"כ אינו יולא בבני בנים בן ובת שיוולדו
 מואהד מבניו ומיהו יקשה לפי"ז דא"כ נלטרך
 דיקא שהבן יוליד בן והבת בת לא בהיפך
 אכל כאשר העיין בפרדס בשער עשר ולא
 השע פ"ג תוכל לתרץ זה נ"ל עיי"ש) ואל
 יקחך לבך שאם נפשו חשקה בתורה כבן
 עזאי ונדבקה בה כל ימיו אין בידו עון
 ר"ל אל יסיף הילר שאתה במדריגת בן

3

4

דָּרָךְ מַעַ א פִּו פְּקוּדֵיךְ

רק בהוליד ענין מחדש כמו שידעת מהולדה הגשמיות הבן הענין. והנה לפי"ו תראה כמה עניינים דומה בדומה פ"ו ברוחניות כמו בגשמיות. ודונס שזה אזכור לך המזדמן בשכלי לפי שעה וטהר ידים יוסף אומן:

(א) דָּרָךְ הוּא בְּמִלֵּה הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁלֹּא יֵלֵךְ לְ"תַהֲמֹלוּ" כִּיֹּא בְּהוֹלִיד בְּנִים רִאשִׁים לְהוֹלִיד. מִשְׁאֲכִי בְּהוֹלִיד סְרִיסִים. ה"ה בְּהוֹלֵד הַרוּחָנִיּוֹת. כֵּל מִי שֵׁשׁ בּו יֵרֵאת שְׁמִים דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין. וּמֵיִלְדִין גַּם אֵת הָאֲחֵרִים הַשּׁוֹמְעִים וּמִתְּפַעֲלִים מְדַבְּרִין. מִשְׁאֲכִי בְּדַבֵּר ד'ת בְּאֵין מוֹרֵא שְׁמִים עֲלֵיו. אֵין דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין וְאֵין אֲחֵרִים מִתְּפַעֲלִים וְהוּא כְּמוֹלִיד סְרִיסִים ח'ו:

(ב) בְּנִין בְּגִשְׁמִיּוֹת אֶפִּילוּ קִיִּים הַמְּלוּה. מְחֻיב לְקִיִּים לַעֲרַב אֶל תַּנַּח כְּמוֹ כֵּן בְּרוּחָנִיּוֹת לֹא יִסְפִּיק לוֹ צִמִּי זִקְנָתוֹ לְלִמּוּד הַחִידוּשִׁין שְׁחִידֵשׁ בְּבַחֲרוּתוֹ רַק בְּכֵל פֶּעַם יוֹסֵף אֹמֵן כִּי זְקִנִי ת"ח כ"ו שְׁמוֹקִינִן דַּעֲסֵן מִתִּישְׁבַּת עֲלֵיהֶן וְכ"ה לַעֲנִין הַתְּלַמִּידִים הֵיוּ לוֹ תְּלַמִּידִים בְּנַעֲרוֹתוֹ. יֵהִיוּ לוֹ תְּלַמִּידִים גַּם בְּזַקְנוֹתוֹ. כְּמוֹ שֶׁאִמֵּר רִיב"ל בְּגמ':

(ג) בְּנִין בְּגִשְׁמִי' מְחֻיב לְהַזְרִיעַ דּוֹקָא בְּאִשָּׁה רְאוּיָה וְכַשִּׁירָה כְּמוֹ כֵּן לִיְמוּד שְׁכָלִיּוֹת תּוֹרָתוֹ דִּיקָא לְהַלְמִידִים רְאוּיִים וְכַשִּׁירִים מִשְׁאֲכִי הַלּוֹמֵד לְתַלְמִיד שְׂאִינוּ הַגּוֹן כּוֹזֵק אֲבָן לְמַרְקוּלִים דִּיקוּ בְּדַבְרֵיהֶם. כְּמוֹ הַזּוֹרֵק אֲבָן לְמַרְקוּלִים וּמְכוּיִן לַעֲשׂוֹת מְלוּה לְבַטֵּל ע"ז וְאֲדַרְבָּא עוֹשֶׂה עֲבִירָה שְׂזָהוּ עֲבֹדְתָהּ כֵּן הַלּוֹמֵד לְתַלְמִיד שְׂאִינוּ הַגּוֹן. וּמְכוּיִן לְקִיִּים מְלוּה פ"ו בְּשִׁכְלֵי הַתּוֹרָה וְאֲדַרְבָּא עוֹשֶׂה עֲבִירָה כִּי הוּא יְבוֹז לְשִׁכְלֵי מִלְּיוֹ וְיֹולֵיא ד"ת לְדַבְּרֵי הַבְּחִי וְכַעֲנִין הַשְּׂאֵלָה הַהוּא מַעֲרֹנִיתָא לְהַנָּח. יֵהֵב חֲכָמָהָ לְחִכְמוּיִן לְטַפְשִׁים מִיבְעִיא וְהַשִּׁיב אֵלָיו ה' נִתְּנָן לְטַפְשִׁים הֵיוּ מִהַרְהָרִין בַּהּ בְּבַתִּי כַּסְּאִית וּמִרְחֵלְאוֹת. וְהַכּוּנָה לְדַעַת כְּנִלְ שׂוֹלֵיא ד"ת לְדַבְּרֵי הַבְּחִי וְלְטַפְשׁוֹת אִו לְקַנּוֹת בְּהַם עוֹשֵׂר וְכַבּוֹד וְכִיּוֹלָא:

(ד) בְּנִין בְּמְלוּה הַגְּשָׁמִיּוֹת יִשְׁמַח אֵת אִשְׁתּוֹ בְּדַבֵּר מְלוּה וּפִיִּים וְאֲחֲכִי יַעֲשֶׂה כְּמוֹ כֵּן בְּרוּחָנִיּוֹת. רַבָּה קִידָם הַשְּׁמַעְתָּהָ אִמֵּר מְלוּהָ

להוליד גם בגשמיות ואז יתרכה גם השכל ביהתר כי כל האדם שיוולד יהי לו שכל משכיל והבן ונ"ל דמש"ה פטר א"ע ב"ע באמרו מה אעשה ונפשי חשקה בתורה כי גם לפי מש"ל שהי' מוכרח ואנוס עכ"ל יכול להיות חשקה אחרת בעולם שע"י החשקה הלזו יתבטל חשוקת כח המוליד כגון מי שרודף מאד אחר תאוות הממון וכי"ל ובעל ממנו הרגש כח המוליד ואעפ"כ איש כזה לא מיקרי אנוס ומחוייב לעסוק בדפואה דהיינו לבטל התאוה הזאת מלבו עד אשר ישוב להרגיש תאוות המוליד כיון שלא קיים המ"ע דאורייתא בשום ענין משא"כ בחשק התורה הנה אם לא קיים המליה בגשמיות אעפ"כ קיימה ברוחניות.

וטור חזק דבריו בן עזרי באמרו אפשר שהעשה (המלוה הזאת) ע"י אחרים והנה לכאורה דבריו תמוהין. א"כ נאמר כזאת בכל המלות בלילית ותפילין אך הוא אשר דברנו להיות שאמר שאעפ"כ הוא מקיים המלות ברוחניות שהוא ג"כ מחייבת. ואם יפנה מחשבתו מחשק התורה כדי להוליד בגשמיות הנה תבטל ממנו מלות פ"ו ברוחניות בעסק התורה הולדת השכל וזה א"א לעשותה כ"כ ע"י אחרים. כי לאו ב"ע גמירי בתורה להוליד ברוחניות משא"כ בגשמיות אפשר לעשותה ע"י אחרים הבן הענין ויוגעס לך:

(כז) מְמוֹצֵא דְבַר זֶה תִּשְׁכִּיל וְתַדַּע אֲשֶׁר חֻיב גְּמוּר הוּא לְקִיִּים מְלוּה פ"ו בְּשִׁכְלֵי הַמּוֹלִיד בְּתוֹרָה בְּכֵל עַת וּבְכ"ז וְנ"ל דַּמְשׁוֹם זֶה אִמְרו רז"ל בְּכַגּוּלָה וְשַׁבַּע יֵלִין וְכו' כֵּל הַמְּשַׁבֵּעַ טַלְמוּ מִד'ת וְלֵן בֵּל יִפְקֵד רַע הֵיִינוּ שְׂאִינוּ בֵּא לִידֵי הוֹלָאוֹת ז"ל ח'ו כִּי הֵנָּה בַּעַת שְׂאִין הַזֶּמ"ג לְהוֹלִיד בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵנָּה בְּדִיּוּל הַמְּלוּה הוּא אִוִּיל בְּפִרְדָּא וְאִם יֵשׁ חַשֵּׁשׁ ח"ו לְהַתְּעוֹרְרוֹת כַּח הַמוֹלִיד הַגְּשָׁמִי לְהַשְׁפִּיעַ אֶל הַחַיִּלּוֹנִים וְהַסְּגוּלָה לְזֶה לְקִיִּים הַמְּלוּה לְהַשְׁבִּיעַ א"ע מִן הַהִיָּהָר אִזּוּ אֵין אֵין כֹּאן צִית מִיְחֻשׁ וְדוֹק אִמְרַס ז"ל. כֵּל הַמְּשַׁבֵּעַ א"ע מוֹד'ת הֵיִינוּ לְהוֹלִיד וְלַהֲדַשׁ אִי"ה עֲנִין שַׁע"י יֵהִי שַׁבַּע כִּי אֵין שְׁבִיעָה

Handwritten marks and arrows on the right margin.

4

